

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 29 Mart Yerel Seçimleri öncesi, “toplumcu ve halkçı bir yerel yönetim” anlayışının hayata geçirilmesi için çağrıda bulundu. Soğancı, 24 Mart 2009 tarihinde bir basın açıklaması yaparak, TMMOB'nin temel başlıklardaki önerilerini açıkladı.

29 Mart Seçimleri Öncesi “TOPLUMCU VE HALKÇI BİR YEREL YÖNETİM ANLAYIŞI” İÇİN ÇAĞRI

Kentlerimizin yönetiminde kamu yararının, bilimin ve hukukun esas alınması için, seçim süreci ve yerel yönetim anlayışına ilişkin politika, düşünce, uyarı ve önerilerini birçok kez kamuoyuyla paylaşan TMMOB, 29 Mart yerel seçimleri öncesinde, adaylara bir kez daha “**TOPLUMCU VE HALKÇI BİR YEREL YÖNETİM ANLAYIŞI**” için çağrıda bulunmayı sorumluluklarının gereği görev bilmektedir.

TMMOB'nin uzunca bir süredir değişik kentlerde düzenlediği “Kent Sempozyumları” ve yaptığı çalışmalar göstermiştir ki; yaşadığımız kentler insanımıza yakışır biçimde yönetilmemektedir. Kentlerde sağlık, çevre, altyapı, ulaşım, barınma, ısınma, eğitim, kültür ve benzeri birçok konuda sorunlar bulunmaktadır. Diğer yandan, kentlerimiz deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere hazırlıklı değildir. Bu durum mevcut yerel yönetim anlayışımız içerisinde toplumsal çıkarların ve insan yaşamının yeterince önemsenmediğinin en açık göstergesidir.

TMMOB, kentlerimizde var olan sorunların aşılması, sağlıklı kentsel çevrelerin üretilmesi ve kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesi için; kent halkının ve meslek örgütlerinin demokratik katılımını ve denetimini sağlayacak bir anlayışın geliştirilmesini, öncelikli ve temel gerek olarak görmektedir.

Bugün, kentlerimizin ve toplumun yerel seçimlerde ihtiyacı olan temel yaklaşım, “toplumcu ve halkçı bir yerel yönetim” anlayışdır. Bu anlayış, katılımcılığın önünü açan, toplumun değişik kesimlerine, karar alma, uygulama ve denetleme süreçlerinde söz hakkı tanıyan politika ve uygulamaların hayata geçirilmesidir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, “toplumcu ve halkçı bir yerel yönetim” için temel başlıklardaki önerilerini şöyle sıralamaktadır:

Özerk-Demokratik-Etkin Yerel Yönetim: Yerel yönetimlerde daha özerk ve özgür bir yapı için temel çıkış noktası, halkın yönetimde söz, yetki ve karar sahibi olmasıdır.

Katılımcı Kent Yönetimi: Kent konseyleri, kent meclisleri gibi yönetime katılımı mümkün kılacak mekanizmalar oluşturulmalıdır.

Etkin Kentsel Hizmet Üretimi: Kentteki hizmetlerin üretilmesi ve paylaşılmasında; kentte yaşayan insanlara bu hizmetlerin eşit sunulması çıkış noktası olmalıdır.

Kamu Yararı Odaklı Demokratik Kent Planlaması: Kentleşme, konut, çevre ve uygulama alanlarına ilişkin düzenleyici yasal ve hukuksal sistem tümüyle gözden geçirilerek yeniden düzenlenmelidir. Özelleştirme ve rant odaklı parçacı planlama anlayışı yerine katılımcı,

şeffaf, bütüncül planlama anlayışını geliştirecek yasal düzenleme ve kurumsal yapılanma gecikmeksizin hayata geçirilmelidir.

Sağlıklı Çevre: Yerel yönetimler, sınırlı kaynakları ve doğal varlıkları (enerji, su, hava, toprak, hammadde, besin) idareli kullanmakta hassas davranarak, bu konuda halkın eğitilmesi için her türlü çabayı göstermek durumundadır.

Kent ve Sağlık: Yerel yönetimler, özellikle insan sağlığının korunması amacıyla bu konuda gerekli duyarlılığı göstermeli ve kent yaşamında önemli yer tutan fiziki planlarda kentsel sağlığa yönelik alt ve üst yapı program/projeleri vakit geçirmeksizin uygulamaya almalıdır.

Barınma: Halkın barınma sorununun çözümüne yönelik olarak hazine arazileri arsa stoku olarak tutulmalı, bu stoklar kentsel planlamada insan-toprak ilişkisi göz önünde bulundurularak kullanılmalıdır. Barınma ihtiyacının güvenli, sağlıklı konutlar aracılığıyla çözülmesi için programlar ve kurumlar geliştirilmelidir.

Afetler ve Yerel Yönetimler: Yerel yönetimler, ülkenin büyük sorunlarından olan deprem tehlikesini göz ardı etmemeli; bu konu yerel yönetim programlarının öncelikler listesinde üst sıralarda yerini almalıdır. Kaçak yapılaşmanın engellenmesi, afete hazırlık gibi konu ve sorunlar yerel yönetimlerin programlarına girmelidir.

Ulaşım: İnsanların yaşam alanlarına konforlu, hızlı, ucuz ve daha kolay erişmelerini sağlamak temel amaç olmalıdır. Ulaşım planlamasında "araçların erişebilirliğinin sağlanması yerine, insanların daha kısa sürede, daha güvenli, daha konforlu, daha ekonomik ve çok sayıda taşınmasının sağlanması" ve bunun da ancak toplu taşıma araçları ile gerçekleşebileceği temel ilke olarak kabul edilmelidir.

Kent Kimliği: Günümüz yerleşmelerinin kimliği; hızlı kentleşme, göç ve bilimsel doğrulara dayandırılmayan planlamalar gibi nedenlerle hızla ve olumsuz yönde değişmektedir. Süregelen olumsuz uygulamalar ve gelişmeler, kendine ve çevreye yabancılaşma, çevreyle özdeşleşememe, "aidiyet" duygusunun zayıflaması gibi birçok sosyal davranış bozukluğunu da beraberinde getirmektedir. Yerel yönetimler, kentsel kimliği yok eden/bozan düzenlemelerin, yapılaşmaların önüne geçmelidir.

Kültürel Mirasın Korunması: Yerel yönetimler, kültürel mirasın korunması ve değerlendirilmesinin istenen düzeyde gerçekleşmesi için, kamu yararını belli grupların ya da kişilerin yararı üzerinde tutacak bir politika benimsemelidir.

Engelsiz Kent Ortamları: Engellilerin toplumla iç içe ve diğer insanlar gibi yaşamasında imar, planlama ve uygulama ile ilgili her türlü tedbiri almak, alt yapı çalışmalarında ve kent mobilyalarının seçiminde engellilerle ilgili ölçü, norm ve standartlara dikkat edilmesi yerel yönetimlerin ana görevi olmalıdır.

Kamu İhale Sistemi, Yolsuzluklar ve Yerel Yönetimler: Denetimden uzak, kayırmacılığı ve yolsuzluğu körükleyecek mevcut ihale sistemi yerine hukuk ve kamu yararını temel alan şeffaf, denetime açık, eşitlikçi bir sistemin kurulması gereklidir.

Kent Suçları: İmar aflarının kaçak yapılaşmayı özendirerek artıracığı gerçeği göz önünde bulundurularak bu uygulamalara son verilmeli, kent suçlarına karşı denetim hukuku oluşturulmalıdır. Kente karşı işlenen suçlara olanak sağlayanlarla ilgili kovuşturma

girişimlerine derhal başvurularak cezalandırılmaları sağlanmalı, kent suçları durdurulmalıdır.

Kent ve Güvenlik: Yerel yönetimler, topluma verilecek yerel ve ortak hizmetlerden sorumlu olmaları, güvenli toplumun oluşumunda tabandan başlayacak bir örgütlenmeyi en kolay gerçekleştirecek kurum olmaları, suçların oluşumuna neden olan toplumsal deformasyonları giderebilecek ilişkilere ve araçlara sahip olmaları vb. nedenlerle kent güvenliğinin sağlanmasında birincil kurum olarak görülmelidir.

SONUÇ YERİNE:

Tüm bunlar gerçekleşmesi mümkün önerilerdir. Yeter ki, kadınıyla, erkeğiyle, genciyle, hepimiz kentin sakini değil, sahibi olalım ve bunun için mücadele edelim.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı